

SAMOOKALECZENIA DZIECI I MŁODZIEŻY

Mówiąc o samookaleczaniach myślimy o autoagresji. Autoagresja polega na wszelkich działaniach kierowanych wobec samego siebie, które mają na celu wyrządzenie sobie krzywdy, bądź sprawienie bólu. Do takich zachowań należy uwzględnić wszelkie uzależnienia, zaburzenia odżywiania – anoreksja, bulimia, obgryzanie paznokci, szczypanie się, rozdrapywanie ran, czy też trichotillomania, czyli wrywanie sobie włosów, rzęs, brwi. Do specyficznej formy autoagresji należy zaliczyć samookaleczenie się. Przez specjalistów zaliczane jest do zaburzeń – w klasyfikacji ICD 10: X78.8 - Zamierzone samouszkodzenie przy użyciu narzędzia ostrego (inne określone miejsce). Objawia się przez uszkodzenia ciała, najczęściej żyłką, bądź ostrymi przedmiotami, mogą być to rany powierzchowne, bądź cięte, głębokie. Jest to pojęcie znacznie węższe niż sama autoagresja, bowiem dotyczy tylko agresji bezpośredniej, nie dążąc przy tym do popełnienia samobójstwa.

Skąd biorą się przejawy autoagresywnych zachowań wśród młodzieży?

Jednym z głównych czynników nakłaniających do popełniania tego typu agresywnych zachowań wobec siebie, jest przeżycie w przeszłości traumatycznych doświadczeń, przemocy fizycznej, bądź psychicznej, trudności z jakimi dana jednostka sobie nie radzi. Dzieciństwo ma kluczową rolę. Często problem tkwi w relacji dziecka z rodzicem. Poczucie osamotnienia, braku rodzica, rodzicielskiej miłości może przynosić ogromne cierpienie dla dziecka w sferze emocjonalnej i rozwojowej, a w przyszłości szereg negatywnych skutków, zaburzeń zachowania i problemów psychicznych. Zauważając niepokojące zachowania u swoich dzieci, absolutnie nie należy ich bagatelizować. Im szybciej problem zostanie zdiagnozowany tym łatwiejsza będzie forma leczenia.

Samookaleczenie się powoduje przeniesienie bólu psychicznego na ból fizyczny, który daje chwilową ulgę w cierpieniu. Samookaleczenie może być również tak zwanym wołaniem o pomoc. Gdy dziecko ewidentnie nie radzi sobie z emocjami eksponuje swoje cierpienie na zewnątrz. Może być również formą karaniam samemu sobie. Dziecko czuje wówczas ogromne poczucie winy, bądź wstyd za sytuację, której w przeszłości doświadczyło.

Leczenie

Jedynym wyjściem w momencie, gdy dziecko przejawia zachowania autoagresywne jest terapia. Zaleca się terapię nie tylko osoby chorej ale i całej rodziny, ponieważ przyczyna tego typu zaburzeń najczęściej tkwi w relacjach między członkami rodziny. Leczenie farmakologiczne może znaleźć zastosowanie jedynie w momencie, gdy wykryte zostały dodatkowo objawy depresji lub innych chorób psychicznych wymagających tego typu leczenia.

<https://www.uzaleznieniabehawioralne.pl/inne-uzaleznienia/przyczyny-autoagresji/>

<http://www.psychologia.edu.pl/czytelnia/59-niebieska-linia/816-autoagresja.html>

<https://poradniahomine.com/agresja-i-autoagresja/>

<https://psychorada.pl/news,autoagresja-jest-choroba.html>

Opracowanie: Dominika Sęk, stażystka PPP Nr 2 w Rzeszowie

